MALTA

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

ONOR. IMHALLEF
MICHAEL MALLIA

Seduta tal-11 ta' Ottubru, 2012

Appell Kriminali Numru. 144/2009

Appell Nru. 144/2009

Il-Pulizija
(Spt. Silvio Valletta)
(Spt. Anthony Portelli)
Vs
Patrick Mangion
Omissis
Omissis

Illum 17 ta' Settembru, 2012

Il-Qorti,

Rat l-akkuza dedotta kontra l-appellanti quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli gewwa Hal-Ghaxaq nhar it-13 ta' Novembru 2006 ghal habta tas-2.00 ta' wara nofsinhar, bil-hsieb li jaghmlu delitt, u cioe` li jisirqu mill-fond numru 4, Triq San Bastjan, Hal-Ghaxaq, urew dan il-hsieb b'atti esterni u taw bidu ghall-esekuzzjoni ta' dan id-delitt, liema delitt ma giex

esegwit minhabba xi haga accidentali u indipendenti mill-volonta` taghhom li kieku gie esegwit kien ikun ikkwalifikat bil-“vjolenza numerika”, bil-“valur” li jiskorri LM1000, bil-“lok” u bil-“mezz” ghad-detriment ta’ Bruno Philip Farrugia minn Hal-Ghaxaq u persuni ohra;

Talli fl- istess data, hin, lok u cirkostanzi, volontarjament hassru, ghamlu hsara, jew gharqu hwejjeg haddiehor, mobbli jew immobbli u cioe’ hsara fil- bieb principali ta’ l-imsemmi fond, liema hsara ma teccedix Lm 50, u li saret ghad- detriment ta’ Bruno Philip Farrugia minn Hal-Ghaxaq u persuni ohra;

Lil Patrick Mangion wahdu talli sar recediv b’sentenzi tal-Qorti tal- Appell Kriminali datata 2 ta’ Gunju 2004, u tal-Qorti tal- Magistrati (Malta), Dr. J. Cassar LL.D datata 29 ta’ Jannar 2003, liema sentenzi saru defenittivi u ma jistghux jigu mibdula u dan ai termini tal- Artikolu 49 u 50 tal- Kapitolu 9 tal- Ligijiet ta’ Malta;

Lil Omissis wahdu talli sar recediv b’sentenza tal- Qorti ta’ l-Appell Kriminali datata 29 ta’ Lulju 2002, liema sentenza saret definittiva u ma tistax tigi mibdula u dan ai termini tal- Artikoli 49 u 50 tal- Kapitolu 9 tal- Ligijiet ta’ Malta;

Lil Omissis wahdu talli sar recediv ai terminu tal- Artikolu 49 tal- Kapitolu 9 tal- Ligijiet ta’ Malta.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta’ Gudikatura Kriminali tat-23 ta’ April, 2009, li biha, wara li rat l-artikoli 41(1)(a), 261(a)(b)(c)(e), 262 (1)(b), 263(a), 264(1), 265, 267, 269(g), 276, 276(A), 277, 278(1)(2)(3), 279(b), 280, 281, 325(1)(c), 49, 50, 289, 23, 31 u 533 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta’ Malta, sabet lill-appellanti Patrick Mangion, omissis u omissis hatja tal-imputazzjonijiet migjuba kontra taghhom, b’dan illi l-aggravanti tal-valur qed jigi determinat skond id-disposizzjonijiet tal-artikolu 279(a) tal-Kap. 9, u b’dan ukoll illi l-imputat omissis ma rrizultax li hu recediv.

Ghaldaqstant ikkundannat lil Patrick Mangion ghal terminu ta' prigunerija ta' tmintax-il xahar, li minnu ghandu jitnaqqas iz-zmien li hu ghamel taht arrest preventiv.

Lil Omissis kkundannatu terminu ta' prigunerija ta' sena, li minnu ghandu jitnaqqas iz-zmien li hu ghamel taht arrest preventiv.

U lil omissis ikkundannatu terminu ta' prigunerija ta' sena sospiza ghal erba` snin, ai termini tal-artikolu 28A tal-Kap. 9
Il-Qorti spjegat il-portata tas-sentenza lill-imputat.

Rat ir-rikors tal-appellant Patrick Mangion minnu pprezentat fis-6 ta' Mejju, 2009, li bih talab li din il-Qorti joghgobha thassar, tirrevoka u tannulla s-sentenza appellata billi tillibera lill-esponenti minn kull imputazzjoni, htija u piena jew alternattivament, f'kaz ta' sejbien ta' htija, tirriforma s-sentenza appellata fis-sens li thassaraha u tirrevokaha fil-parti tal-piena, billi tigi mposta piena aktar gusta u ekwa ghall-kaz odjern.

Fliet l-atti kollha processwali.

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellanti esebita mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Rat illi l-aggravji tal-appellant Patrick Mangion huma s-segwenti w cioe':-

Illi l-Ewwel Qorti ma setghet qatt issibu hati ta' l-imputazzjonijiet migjuba kontra tieghu a bazi tal-provi prodotti quddiemha u konsegwentement, jilmenta illi l-Ewwel Qorti ghamlet apprezzament hazin tal-provi.

Fl-ewwel lok l-appellant jirrileva illi jidher illi l-prosekuzzjoni sejset il-kaz taghha esklussivament fuq il-verzjoni tal-fatt kif spjegati minn Bruno Philip Farrugia u l-istep father tieghu, Guzeppi Spiteri, illi waqt l-allegat incident, kienu fuq is-sodda qed jistriehu. Filfatt jirrizulta car illi l-Ewwel Qorti, sabet htija fl-imputat a bazi tax-xhieda prodotta minn l-imsemmija xhieda, stante illi l-

Ewwel Qorti kienet konvinta illi l-appellant kien fuq il-post u ghalhekk wettaq l-allegat reat. F'dan l-istadju, l-esponenti jilmenta illi jekk wiehed janalizza bir-reqqa id-deposizzjoni tax-xhud Bruno Farrugia, illi filfatt iddepona quddiem il-Qorti, aktar minn darba, wiehed jikkonkludi illi x-xhieda tieghu hija wahda inverosimili u ghalhekk mhux veritiera, stante illi nieqsa minn dak illi hu sewwa. Fl-ewwel lok, dan ix-xhud lanqas kien biss cert dwar id-data meta sehh l-incident. Incidenti bhal dawn mhux xi haga illi tigri kuljum, u li wiehed facli jinsa, ghalhekk huwa stramb kif il-parti leza sabet diffikulta` anke biex tixhed fuq fatt daqshekk semplici. Ix-xhud, u dan kif tajjeb irrelevant l-Ewwel Qorti stess fil-konsiderazzjonijiet taghha tas-sentenza, l-ewwel jichad li qatt kellu nvolviment fid-droga, biex umbaghad, wara diversi domandi mistoqsija mid-difiza, jammetti kollox. B'kull dovut rispett, din mhux l-unika gidba li qal is-sur Farrugia waqt id-deposizzjoni tieghu, u dan jirrizulta car minn studju akkurat ta' din l-istess deposizzjoni, filwaqt illi huwa cahad illi qatt kien jaf lil l-appellant Patrick Mangion, l-appellant xehed u bil-gurament tieghu kkonferma illi mhux talli kien jaf lil Farrugia, talli kienu hbieb.

F'dan l-istadju jigi rilevat ukoll, illi x-xhieda Bruno Farrugia u Guzeppi Spiteri jallegaw illi l-appellanti kien mar id-dar taghhom xi granet qabel billi habbatlu l-bieb u pprova jbieghlu xi haga. Filwaqt illi meta rraportaw lill-Ispettur Portelli l-akkadut, ix-xhud qallu illi l-appellant mar id-dar tieghu biex ibieghlu l-fniek, fix-xhieda tieghu ix-xhud Spiteri qal illi mar biex ibieghlu xi deheb.

Fid-dawl ta' dak suespost, jigi sottomess illi wiehed ma jistax jistrieh fuq dawn iz-zewg xhieda, u li ghalhekk jezisti dubju serju dwar dak li xehdu fil-konfront ta' l-appellanti. Fil-kamp kriminali, l-Qorti tista` ssib htija biss jekk l-akkuzi kif dedotti, jigu ppruvati lil hinn minn kull dubju ragjonevoli. L-appellant jirrileva f'dan il-kaz, l-akkuzi ma gewx pruvati lil hin minn kull dubju dettat mir-raguni.

Ghalhekk huwa dritt ta' kull imputat, illi jaghzel illi ma jixhidx, fil-kaz in dezamina it-tlett imputati, inkluz ghalhekk l-appellanti, ddecidew illi jiddeponu. Bil-gurament tieghu,

l-appellant, xehed illi huwa kien ilu jaf lill-parti leza Bruno Farrugia ghal diversi snin, u dan peress illi t-tnejn li huma kellhom il-vizzju tad-droga u ghalhekk it-tnejn kienu jiffrekwentaw l-inhawi tad-Detox. Inoltre, l-imputat spjega kif f'incident partikolari, huwa mar flimkien mas-Sur Farrugia sabiex jakwista u jiehu d-droga, mieghu u l-Pulizija qabbdithom fil-fatt, bil-konsegwenza illi kienu gew investigati ghalhekk ma ttiehdu ebda passi ulterjuri fil-konfront taghhom. L-appellant spjega illi f'din l-investigazzjoni, kienet ukoll involuta WPC 45 Marisa Bartolo. L-appellant spjega kif hemmhekk is-Sur Farrugia hadha kontrih ghax haseb illi kienu hu illi kiexef kollox mal-Pulizija, u halef illi jpattielu. L-appellant filfatt spjega illi dak in-nhar ta' l-allegat incident, huwa kien post iehor, ossia mar igib lil ibnu minn l-iskola. Dan ifisser illi l-appellant mhux biss cahad illi huwa kien fil-post indikat, u li wettaq ir-reati in dezamina, izda bil-gurament tieghu spjega illi huwa kien post iehor, u mhux fil-lok indikat fl-akkuza.

Illi dan l-appell jikkoncerna wkoll il-piena erogata fuq l-appellant minn l-Ewwel Qorti. F'dan is-sens l-appellant jilmenta li tenut kont tac-cirkostanzi speci tal-kaz, il-piena inflitta fuqu kienet wahda eccessiva, l-appellant jissottometti li setghet tigi mposta piena aktar ekwa u gusta. F'dan l-istadju jigi umilment rilevat, illi ghalkemm il-fedina penali tieghu hija pjuttost wahda refrettarja, l-appellant jidher illi tghallem lezjoni mill-prigunerija illi skonta. Filfatt, ilu ma jitressaq il-Qorti jew jigi nvestigat fuq kazi.

Kif gie ritenut fis-sentenza “Il-Pulizija vs Stephen Spiteri” (Qorti tal-Appelli Kriminali 22.09.1993) il-kuncett ta' “crime does not pay” m'ghadux applikabbli fiz-zminijiet tal-lum. Illum il-gurnata l-iskop ta' piena mhux biss dak ta' deterrent jew retribuzzjoni izda ta' riabilitazzjoni, u piena karcerarja aktarx tkun kontro-produttiva fic-cirkostanzi.

Illi ghaldaqstant, l-esponent qieghed umilment jitlob lil din il-Qorti joghgobha tordna t-thejjija ta' “pre sentencing report”.

Ikkunsidrat :

Irrizulta mill-provi illi fit-tlettax (13) ta' Novembru, 2006 Bruno Philip Farrugia u Guseppi Spiteri kienu qeghdin jistriehu fil-font taghhom numru 4, Triq San Bastjan, Hal Ghaxaq. Ghall- habta tas-saghtejn (2:00) ta' wara nofs inhar semghu hoss mal-bieb principali tal-fond u s-sur Farrugia ttawwal mit-tieqa u lemah tliet (3) persuni, fosthom gharaf pozittivament lil James Vella. Dawn kienu qeghdin jippruvaw jisgassaw il-bieb permezz ta' tornavit, ghalhekk Bruno nizel isfel sabiex iwaqqaf din l-attivita u hekk kif il-persuni lemhuh telqu jigru minn fuq il-post b'karozza b'numru illi gie nnutat minn Farrugia. Wara dan Farrugia hu Spiteri ghamlu rapport lill-pulizija. Xi jiem wara gewwa bar f'Hal Qormi Farrugia lemah lil dawn it-tliet (3) persuni u wkoll wara li ra xi elenki ta' ritratti gewwa l-Kwartieri Generali tal-Pulizija, Farrugia jghid illi gharaf lil dawn it-tliet (3) persuni li ppruvaw jisirqu d-dar tieghu. B'hekk bdew dawn il-proceduri.
U b'Sentenza tat-tlieta u ghoxrin (23) ta' April, 2009 (fol 315), Patrick Mangion, Christopher Mazzatelli u James Vella nstabu hatja ta' l-akkuzi migjuba kontra taghhom u gew ikkundannati piena ta' prigunerija.
Ikkunsidrat.

Ikkunsidrat.

In kwantu ghal dan l-aggravju u l-mahfra ta' Giuseppi Spiteri u l-pretiz nuqqas ta' sejbien ta' htija, din il-Qorti tosserva li r-reati li taghhom l-appellanti huma akkuzati, nkluz dak ta' hsara volontarja, huma dejjem prosegwibli "ex ufficcio" mill-Pulizija Esekuttiva ghalkemm normalment meta l-hsara tkun zghira u taqa' fil-parametri kemm tas-subinciz (c) kif ukoll (d) ta' l-Artiklu 325 (1) tkun prosegwibli fuq il-kwerela tal-parti lesa. F'dan il-kaz japplika l-proviso ta' l-Artiklu 373 tal-Kap 9 peress li r-reat ta' hsara volontarja hu akkumpanjat minn reat iehor – attentat ta' serq agravat - li jmiss lill-ordni pubbliku. Ghar-rigward ta' l-akkuza ta' hsara volontarja l-parti lesa ma mexxietx l-azzjoni kriminali hi u ma rrizultax li rrinunzjat espressament ghall-istess azzjoni fi zmien erbat (4) ijiem minn dak inhar li sar ir-reat. Fic-cirkostanzi ghalhekk l-

azzjoni fil-konfront ta’ dawn ir-reati setghet titmexxa “ex ufficcio” kif di fatti tmexxiet. Hi gurisprudenza kostanti ta’ din il-Qorti li meta l-azzjoni titmexxa ex ufficcio fit-termini ta’ l-imsemmi proviso l-mahfra tal-parti lesa ma ghandha ebda effett fuq l-azzjoni u tista’ biss fil-kazijiet kongruwi tinfluwixxi fuq il-piena. Ghalhekk dan l-ewwel agravju qed jigi respint.

Ikkunsidrat.

Ghal dak li jirrigwardja l-agravju dwar il-meritu l-appellant Mangion qieghed jargumenta illi l-parti lesa Bruno Philip Farrugia u Guseppi Spiteri mhumiex xhieda kredibbli u d-depozizzjoni taghhom m’ghandix mis-sewwa u hija mzewqa b’affarijiet illi graw wara l-incident. Ghalhekk l-ewwel Qorti ma kelliex tibni l-kaz taghha fuq ix-xhieda ta’ dawn iz-zewg persuni. Dan l-argument qed jitkompla jissahhah mill-fatt illi Bruno Philip Farrugia xehed quddiem il-Qorti ta’ l-Appell u qal illi dak inhar ta’ l-incident gharaf biss lil James Vella u mhux lit-tnejn l-ohra. Jumejn wara kien go hanut f’Hal Qormi u ra lil Vella fil-kumpanija ta’ l-appellanti l-ohra, sr jaf x’jisimhom u mar ghand il-pulizija. Veru illi quddiem l-ewwel Qorti qal illi gharaf lill-appellanti, pero’ quddiem il-Qorti ta’ l-Appell qal illi dan ma kienx minnu u kien ghaggel meta kellem lill-pulizija meta ma kienx cert b’identifikazzjoni tieghu.

Irrizulta pero’ illi quddiem il-Qorti tal-Magistrati xehed tliet (3) darbiet u f’dawn it-tliet (3) okkazjonijiet identifika lill-appellanti minghajr dubju, fuq medda ta’ sentejn ma biddilx il-verzjoni tieghu u lill-pulizija kien originaljament qalilhom li gharaf lit-tliet (3) persuni li kienu bilqeghda madwar mejda. Ma tax spjegazzjoni ghaliex kellu jistenna sa dan l-istadju ta’ l-appell sabiex jerga jibdielu dwar l-identifikazzjoni illi kien ghamel qabel vicin hafna dak inhar ta’ l-incident.

Ikkunsidrat.

Jibda biex jinghad li din il-Qorti mhijiex konvinta illi Bruno Philip Farrugia kien qed jghid is-sewwa meta xehed quddiem il-Qorti ta’ l-Appell. Veru illi jidher illi hemm

konflitt bejn ix-xhieda illi ta quddiem il-Qorti ta’ l-Appell u dik illi ta quddiem il-Qorti tal-Magistrati. Izda kif gie ritenut minn din il-Qorti mhux kull konflitt fil-provi ghandu awtomatikament iwassal ghall-liberazzjni tal-persuna akkuzata, imma l-Qorti f’kaz ta’ konflitt ta’ provi trid tevalwa l-provi skont il-kriterji ennuncjati fl-Artiklu 637 tal-Kap 9 u tasal ghall- konkluzjoni dwar lil min trid temmen u fiex ser temmen jew ma temmnux (Il-Pulizija vs Joseph Thorn Appell Kriminali 9 ta’ Lulju, 2003). Il-Qorti wzat dawn il-kriterji u rat illi x-xhieda ta’ Bruno Philip Farrugia moghtija quddiem il-Qorti ta’ l-Appell mhijiex konsistenti u lanqas ma ghandha mis-sewwa. A fol 47 tal-Process Bruno Philip Farrugia jaghti deskrizzjoni cara u grafika x’gara dak inhar meta ppruvaw jidhlulu d-dar u kif kien f’pozizzjoni jara t-tliet (3) irgiel. Spjega illi meta ttawwal mit-tieqa ta’ fuq it-tlieta (3) li huma dawru wicchom jharsu lejh. Apparti dan, nizel jigri, lahaqhom ezatt jirkbu go karozza Hyundai bajda bin-numru IAE 732 u kif kwazi mwasal ma genbhom startjaw u saqu. L-ghada rega’ rahom, kienu go Mazda sewda bin-numru ICE 030. Anzi qal lill-Qorti illi mhux darba biss rahom imma tliet (3) darbiet u rega’ identifikom lill-Qorti meta kien qieghed jixhed quddiem il-Magistat. Din il-Qorti tiskanta kif issa wara dan iz-zmien kollu f’dan l-istadju Bruno Philip Farrugia jista’ jghid li kellu d-dubju mill-identifikazzjoni ta’ Mangion. Ghalhekk bhall-ewwel Qorti, l-Qorti ta’ l-Appell toqghod fuq id-depozizzjoni illi Farrugia kien ta fl-ewwel stadji tal-proceduri vicin hafna iz-zmien u l-hin ta’ l-akkadut.

Ghal bqija ta’ l-argumenti ta’ l-appellanti dawna gew abilment ittrattati mil-ewwel Qorti li tat l-ispjegazzjonijiet u r-ragunijiet taghha ghaliex kellha ssib htija. Din il-Qorti ghamlet apprezzament approfondit tal-provi li kellha quddiemha l-ewwel Qorti u mhux biss dawk ta’ l-identifikazzjoni ta’ l-appellanti u ssib illi kienet ragunevoli fil-konkluzjonijiet taghha, ghalhekk mhux il-kaz illi d-deskrizzjoni u l-konkluzjoni taghha tigi disturbata.

Ghal dak li jirrigwardja l-piena, l-principju regolatur hu li mhux normali li tigi disturbata d-deskrizzjoni ta’ l-ewwel Qorti jekk il-piena nflitta tkun tidhol fil-parametri tal-Ligi u

ma jkun hemm xejn x'jindika illi kellha tkun inqas minn dak li tkun fil-fatt (Repubblika vs David Vella 14 ta' Gunju, 1999), irrizulta illi l-piena tidhol fil-paremetri tal-Ligi u ghalhekk mhux il-kaz illi din tinbidel.

Ghal dawn il-mottivi taqta' u tiddeciedi illi tichad l-appell u tikkonferma s-Sentenza appellata.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------